

مزایا و معایب

زایمان طبیعی و سزارین

اگر شما هم کج شده اید و نمی دانید روش طبیعی را برای زایمان خود انتخاب کنید و یا عمل جراحی سزارین را، این مطلب را بخوانید تا با معایب و مزایای هر کدام از این دو روش آشنا شوید و با چشم باز نوع زایمان خود را انتخاب کنید.

تهیه کننده: واحد آموزش

تأیید کننده: مدیر گروه زنان

تاریخ تدوین: ۱۳۹۷/۴/۱۷

تاریخ آخرین بازنگری: ۹۸/۱۰/۱

تاریخ بازنگری بعدی: ۹۹/۱۰/۱

ویرایش: ۰۱

منبع: مرجع مامایی (ویلیمز) - سایت اطلاعات پزشکی

کد: ATH-ED/ED - 35

- ضایعات پستانی: چون ترشح شیر در مادرانی که سزارین کرده‌اند، دیرتر اتفاق می‌افتد، بنابراین ضایعات پستانی همچون زخم شدن نوک پستان ها یا التهاب پستان ها در آنها بیشتر دیده می شود.
- افسردگی و احتمال بسیار کم ناباروری ثانویه

◆ عوارض برای نوزاد

- عواقب کوتاه مدت: کم وزنی، نیاز بیشتر به مراقبت‌های ویژه، عدم تکامل دستگاه گوارش، زردی و اختلال تنفسی
- عوارض درازمدت: بیشتر به آسم، دیابت و چاقی مبتلا می‌شوند و خود چاقی زمینه ساز بروز بیماری های قلبی عروقی و انواع سرطان‌ها خواهد بود.

◆ مزایا

- در زایمان طبیعی درد پیش از زایمان و پس از آن دیده می‌شود، اما درد سزارین عمدتاً پس از زایمان در محل برش حس می‌شود و به کمک داروهای مسکن تزریقی و خوراکی می توان آن را رفع کرد.
- میزان استرس کم است

آدرس: تهران، شهرک غرب، تقاطع

بلوار فرحزادی و شهید دادمان

تلفن بیمارستان: ۸۲۷۲۱

فاکس بیمارستان: ۸۸۰۸۶۰۹۵

سایت بیمارستان:

www.atiehhospital.ir

طراحی و چاپ:

روابط عمومی بیمارستان آتیه

- بیهوشی: ممکن است مادر نسبت به داروهای بیهوشی از خود حساسیت نشان دهد و مشکلات ریوی و تنفسی پیدا کند. حتی احتمال دارد دچار سردردهای شدید شود.

- فشار خون بالا

- چسبندگی جفت: در صورت وجود این مشکل، در سزارین بعدی وقتی پزشک مادر را تحت عمل جراحی قرار می دهد، جنین خارج می شود اما جفت نه؛ چرا که جفت داخل عضلات رحم فرو رفته است. به همین علت پزشک مجبور می شود رحم را برای جلوگیری از مرگ مادر، از شکم خارج کند.

- صدمه به احشای داخل شکم مادر مثل مثانه و روده در هنگام سزارین

- تشکیل لخته خون در عروق پاها: این لخته همراه با قرمزی و ورم است و عوارض ریوی ایجاد می کند. اگر این لخته درمان نشود، وارد جریان خون مادر شده و موجب انسداد عروق ریوی می‌شود. در آمبولی ریه هم بیمار دچار تنگی نفس می شود و در خانم‌ها بسیار کشنده است. این لخته در خانم های چاق، کسانی که زایمان سزارین داشته یا زیاد در بستر می خوانند، دیده می شود.

- ارتباط کم نوزاد و مادر و عدم موفقیت در شیردهی و گرفتن سینه مادر توسط نوزاد

◆ عوارض بلند مدت

- دیرتر جمع شدن رحم: در سزارین بیشتر است و علل مختلفی دارد. استفاده از داروهای بیهوشی، داشتن فیبروم‌های رحمی، خانم‌هایی که جنین درشت داشته‌اند یا دوقلو یا چند قلو باردار بوده‌اند و سزارین کرده‌اند.

- عفونت محل سزارین: در کسانی که کیسه آب پاره شده است و ترشح بد بوی واژان دارند و یا علائمی مثل تب، قرمزی، تورم و خروج ترشحات چرکی از محل برش دارند.

◆ زایمان طبیعی و عوارض کوتاه مدت

- انقباض های رحم در حین زایمان مادر
- نامرتب شدن ضربان قلب جنین
- تحت فشار قرار گرفتن بند ناف نوزاد در حین زایمان (در این حالت ممکن است ضربان قلب افت کند)
- خونریزی: تا حد ۵۰۰ سی سی طبیعی است. اگر میزان خونریزی زیاد باشد و مادر دیر به پزشک مراجعه کند، احتمال این که جانش را از دست بدهد وجود دارد.
- تغییر فرم دستگاه تناسلی: افتادگی مثانه یا پارگی قسمت انتهایی واژن، عمدتاً در خانم هایی که زایمان های طبیعی متعدد داشته اند و یا جنین درشت دارند، دیده می شود.
- عفونت و فشار خون بالا
- مشکل بی اختیاری دفع ادرار در زنانی که زایمان طبیعی داشته اند، به دلیل افتادگی مثانه شایع تر است
- درد شدید: یکی از روش های کنترل درد، تزریق عضلانی داروی مسکن است. روش دوم استفاده از گازهای تنفسی است و درد زایمان مادر با تنفس این گاز تا حدودی کاهش پیدا می کند. روش سوم، ایجاد بی حسی از طریق اپیدورال در ناحیه کمر است. داروی بی حسی با استفاده از سوزن باریکی از میان ستون فقرات مادر به داخل فضای اپیدورال تزریق شده و مادر دچار بیهوشی موضعی در ناحیه کمر می شود که این خود می تواند عوارضی را داشته باشد.
- تولد دیررس نوزاد در اثر تزریق داروی بی حسی: تزریق داروی بی حسی در فضای اپیدورال، زایمان را به تاخیر می اندازد، یعنی اگر قرار است نوزاد در طول شش ساعت به دنیا بیاید، این زمان به هشت ساعت تغییر پیدا می کند.
- ناتوانی مادر در زور زدن: با تزریق داروی بی حسی ممکن است مادر توان لازم برای زور زدن را نداشته باشد و پزشکان از فورسپس یا واکيوم برای خارج کردن نوزاد استفاده کنند.

◆ عوارض بلند مدت

- استرس زیاد برای تولد به موقع نوزاد و جلوگیری از آسیب های بعدی به بچه
- خونریزی های دیررس: یعنی ممکن است بعد از زایمان مقداری از

زایمان طبیعی

جفت درون رحم باقی مانده باشد و مادر بعد از چند روز دچار خونریزی شده و عفونت کند.

- افتادگی، شل شدگی و باز شدن واژن: خانم ها بیشترین شکایت را از این مورد دارند.

- عدم کنترل ادرار و مدفوع: عدم کنترل ادرار شایع تر است. عدم کنترل مدفوع در مادرانی دیده می شود که ماهیچه های اسفنکتر مقعدشان در موقع زایمان آسیب دیده باشد.

◆ عوارض نوزاد

- مرگ جنین در داخل رحم: اگر نوزاد به موقع متولد نشود، یا صدای قلب جنین افت کند و به کمتر از ۱۲۰ ضربه در دقیقه برسد و پزشک معالج این احتمال را بدهد که بچه تا ۱۰ الی ۱۵ دقیقه آینده به دنیا نخواهد آمد، در این صورت با مرگ داخل رحمی جنین روبرو خواهیم شد.
- خونریزی و شکستگی جمجمه نوزاد: وقتی خروج جنین با مشکل مواجه شود، پزشکان با استفاده از یک وسیله به نام فورسپس یا دستگاه مکش، نوزاد را از شکم خارج می کنند. افراد غیرمتخصص نباید از این وسیله استفاده کنند، چرا که گاهی باعث به وجود آمدن آسیب هایی به مغز و جمجمه بچه و همچنین پاره شدن مجرای زایمانی مادر می شود.

◆ مزایا

- جمع شدن سریع رحم
- راه افتادن: اگر مادر بعد از زایمان طبیعی در قسمت انتهایی واژن

زایمان سزارین

برش وبخیه نداشته باشد، یکی دو ساعت بعد می تواند بنشیند. در صورتی که برش وبخیه داشته باشد، با استفاده از داروی مسکن در کمتر از

شش ساعت می تواند راه برود، اما نمی تواند فعالیت های روزمره اش را داشته باشد.

- ارتباط بهتر نوزاد با مادر: در زایمان طبیعی چون نوزاد بلافاصله در آغوش مادر قرار می گیرد، نوزاد از اولین شیر مادر که به نوعی واکسن هم هست، تغذیه کرده و تکامل بهتری پیدا می کند.
- علاوه بر این ها مادر هر چه زودتر نوزادش را در آغوشش بگیرد، خونریزی پس از زایمانش کمتر خواهد بود.

◆ سزارین

نوعی عمل جراحی است که در آن با برش دادن بخشی از پوست شکم، رحم باز شده و بعد از این که مادر تحت بیهوشی عمومی قرار می گیرد و یا از ناحیه کمر بی حس می شود، نوزاد به دنیا می آید. چون ترشح شیر در مادرانی که سزارین کرده اند، دیرتر اتفاق می افتد، بنابراین ضایعات پستانی همچون زخم شدن نوک پستان ها یا التهاب پستان ها در آنها بیشتر دیده می شود.

◆ عوارض کوتاه مدت

- خونریزی زیاد: هزار و حتی دو هزار سی سی. در خانم هایی که دوقلو یا چند قلو باردار بوده اند، خونریزی بیشتر اتفاق می افتد.
- عفونت: در سزارین نسبت به زایمان طبیعی به دلیل وجود محل برش در زیر شکم، احتمال بروز عفونت بیشتر می باشد.